

Geografisk tillgänglighet med flyg- En jämförelse mellan 2023 och 2024

© Transportstyrelsen

Sjö- och luftfartsavdelningen
Enheten för hållbar utveckling

Rapporten finns tillgänglig på Transportstyrelsens webbplats www.transportstyrelsen.se

Dnr/Beteckning TSL 2025-13
Författare Sektionen för analys
Månad År januari 2025

Eftertryck tillåts med angivande av källa.

Inledning

Med utgångspunkt från tidtabellsuppgifter¹ för en utvald dag (i vecka 47 respektive år) har det för de undersökta flygplatserna beräknats hur lång tid det är möjligt att vistas på destinationsorten vid ett dagsbesök. Mer konkret innebär det att en person som reser med första fligheten från t ex. Luleå flygplats i avsikt att besöka Amsterdam och återvända med sista fligheten hem kunde vistas totalt åtta timmar i Amsterdam. Om man däremot startar i Amsterdam och vill göra en förrättning över dagen i Luleå, så gick det att stanna fem timmar. Det förra benämns Luleås *åtkomlighet* till Amsterdam och det senare Luleås *tillgänglighet* från Amsterdam. Vistelsetiden har beräknats från det att flygplanet landat på ankomstflygplatsen tills det att sista flygplanet avgår. Kriteriet är att man skall vara tillbaka på hemmaflygplatsen senast 24:00 samma dag. Endast vistelsetider på minst fyra timmar har tagits med eftersom det inte anses meningsfullt att genomföra en förrättning med kortare tid till förfogande. För alla svenska flygplatser med linjetrafik har sådana vistelsetider beräknats. I den mån det finns flera flygplatser i en region som t ex Stockholm med både Arlanda och Bromma väljs det alternativ som ger längst vistelsetid. För Malmö räknas, vid sidan av Sturup, även Kastrup som "hemmaflygplats". Genomsnittet av alla vistelsetider utgör måttet på respektive flygplats tillgänglighet och åtkomlighet. Vad som bör noteras gällande tillgänglighetsmodellen är att den endast mäter en avgränsad del av vad som kan anses falla in under begreppet tillgänglighet. Att en ort i modellen saknar tillgänglighet med flyg ska inte tolkas som att det helt saknas möjlighet att ta sig till orten för en endagsförrättning. Det kan finnas flyg som hamnar utanför Transportstyrelsens modell beroende på

¹ Tidtabelldatabasen OAG (Official Airline Guide)

exempelvis säsongsvariation. Dessutom tillkommer all trafik som inte kan möjliggöra en endagsförrättning, men som likväl tillhandahåller en möjlighet att resa till orten över mer än en dag.

Årets sammanställning visar att det är på relativt få flygplatser där det skett en förbättring jämfört med 2023.

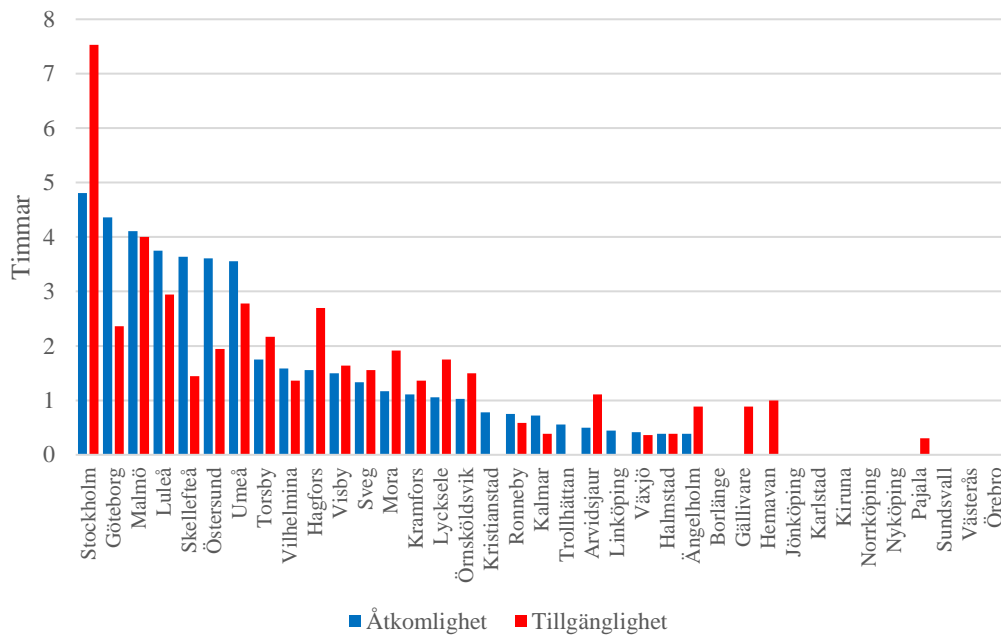
Tillgänglighet och åtkomlighet - Inrikes

För Sverige som helhet försämrades möjligheten att med flyg kunna ta sig till och från olika platser inom landet. Den genomsnittliga vistelsetiden minskade från 1,47 timmar under 2023 till 1,21 timmar 2024.

Åtkomligheten, det vill säga möjligheten att nå andra flygplatser ökade på 8 av de 37 flygplatsregionerna. Motsvarande ökning för tillgängligheten (att kunna nås från andra flygplatser) var 4. Enklast har det varit att ta sig till eller från Stockholm, vilket framgår i figur 1 nedan. 12 flygplatser kunde inte nås från någon av de andra flygplatserna, och samma antal saknade möjlighet att ta sig till någon annan flygplats² för en endagsförrättning.

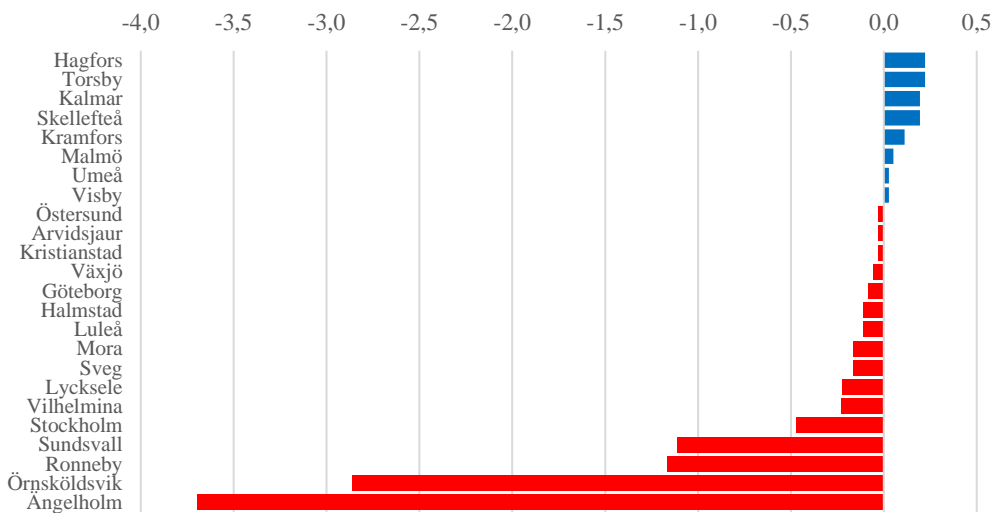
² Se bilagorna 1 och 2.

Figur 1. Genomsnittliga vistelsetider för inrikestrafiken 2024

I figurerna 2 och 3 visas *förändringar* av genomsnittliga vistelsetider per flygplatsregion³ mellan 2023 och 2024.

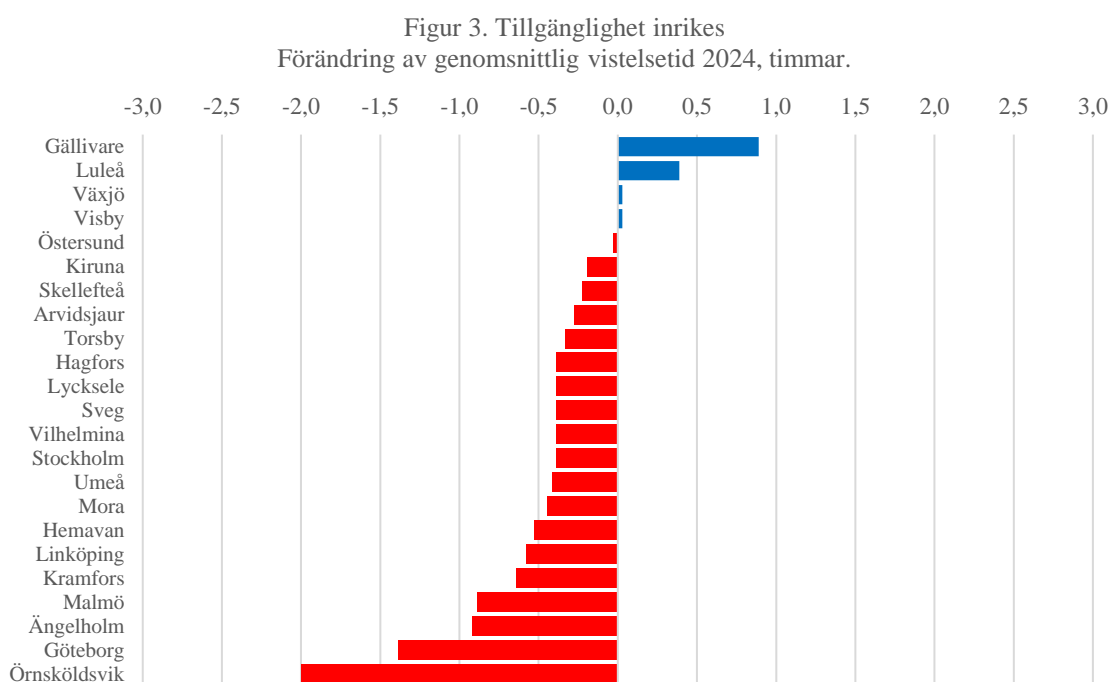
Figur 2. Åtkomlighet inrikes
Förändring av genomsnittlig vistelsetid 2024, timmar.

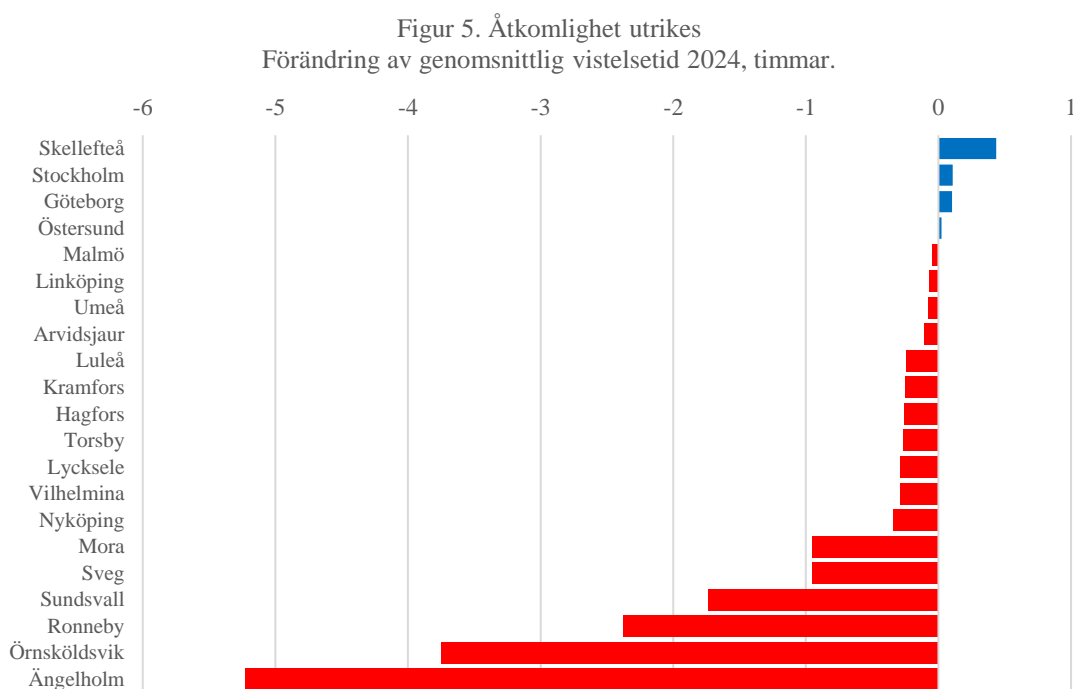
³ De flygplatsregioner där det inte skett någon förändring visas inte i figurerna.

Ängelholm och Örnsköldsvik har tappat mycket av sina åtkomstmöjligheter jämfört med 2023. Där det skett förbättringar handlar det om relativt små förändringar.

Motsvarande för tillgängligheten, det vill säga möjligheten att nå från andra flygplatser över dagen visas i figur 3 nedan. Den största förbättringarna hade Gällivare, medan bland annat Örnsköldsvik och Göteborg har blivit svårare att nå från andra flygplatser. Värt att notera är att det är något fler flygplatser som har en försämring av tillgängligheten jämfört med åtkomligheten (19 respektive 16 flygplatser). För åtkomligheten är det 8 flygplatser som uppvisar en förbättring, och 4 när det gäller en förbättrad tillgänglighet.

flygplatser över dagen⁵. Bäst tillgänglighet och åtkomlighet under 2024 hade Stockholm, Malmö⁶ och Göteborg. I figurerna 5 och 6 visas *förändringar* av genomsnittliga vistelsetider per flygplatsregion⁷ mellan 2023 och 2024.

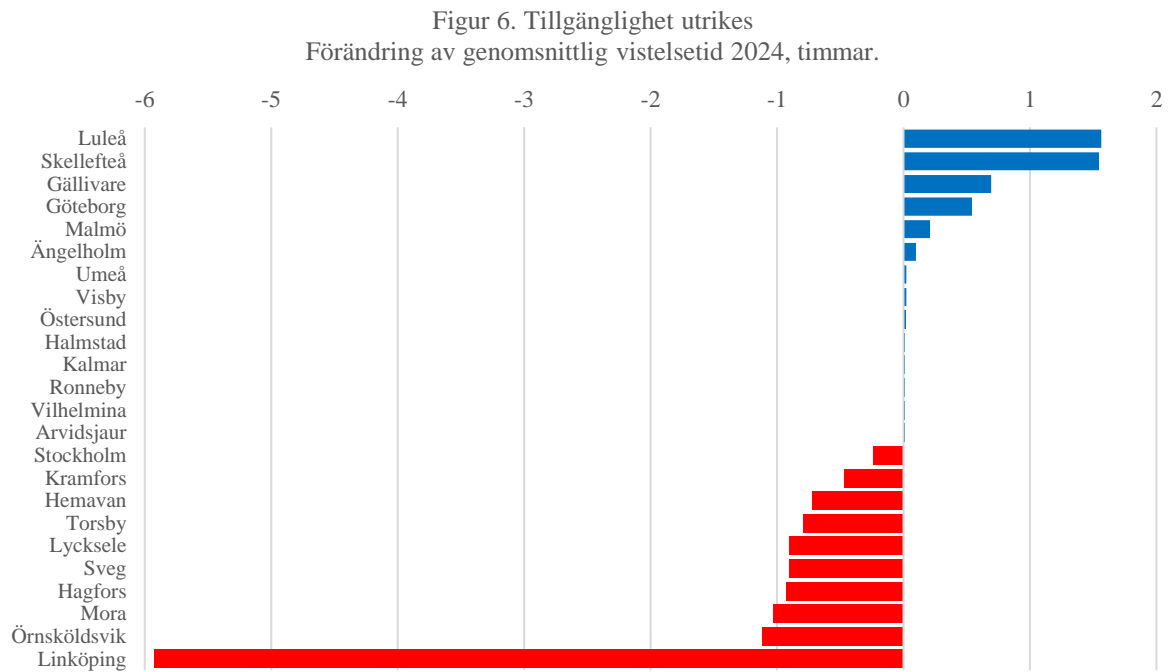
För 4 av regionerna förbättrades *åtkomligheten* under 2024 medan 17 fått en försämring. Särskilt stor har försämringen varit för Ängelholm som under 2024 helt saknade åtkomstmöjlighete. Utöver Ängelholm saknades åtkomstmöjligheter på ytterligare 18 av regionerna. När det gäller *förändringar i tillgängligheten* (figur 6) så förbättrades den för 14 av regionerna, dock ytterst marginellt för flertalet av dem. 10 regioner fick en

⁵ Se bilagorna 3 och 4

⁶ Vid sidan av Sturup så räknas även Kastrup som "hemmaflygplats" för Malmöregionen

⁷ Se fotnot 3 på sidan 6

försämrad tillgänglighet under 2024 som var särskilt stor för Linköping.

Bilaga 1. Åtkomlighet inrikes.

Genomsnittliga vistelsetider, timmar

Flygplatsregion	2023	2024	Förändring
Stockholm	5,28	4,81	- 0,47
Göteborg	4,44	4,36	- 0,08
Malmö	4,06	4,11	0,05
Luleå	3,86	3,75	- 0,11
Skellefteå	3,44	3,64	0,19
Östersund	3,64	3,61	- 0,03
Umeå	3,53	3,56	0,03
Torsby	1,53	1,75	0,22
Vilhelmina	1,81	1,58	- 0,23
Hagfors	1,33	1,56	0,22
Visby	1,47	1,50	0,03
Sveg	1,50	1,33	- 0,17
Mora	1,33	1,17	- 0,17
Kramfors	1,00	1,11	0,11
Lycksele	1,28	1,06	- 0,22
Örnsköldsvik	3,89	1,03	- 2,86
Kristianstad	0,81	0,78	- 0,03
Ronneby	1,92	0,75	- 1,17
Kalmar	0,53	0,72	0,19
Trollhättan	0,56	0,56	0,00
Arvidsjaur	0,53	0,50	- 0,03
Linköping	0,44	0,44	0,00
Växjö	0,47	0,42	- 0,06
Halmstad	0,50	0,39	- 0,11
Ängelholm	4,08	0,39	- 3,69
Borlänge	0,00	0,00	0,00
Gällivare	0,00	0,00	0,00
Hemavan	0,00	0,00	0,00
Jönköping	0,00	0,00	0,00
Karlstad	0,00	0,00	0,00
Kiruna	0,00	0,00	0,00
Norrköping	0,00	0,00	0,00
Nyköping	0,00	0,00	0,00
Pajala	0,00	0,00	0,00
Sundsvall	1,11	0,00	- 1,11
Västerås	0,00	0,00	0,00
Örebro	0,00	0,00	0,00

Bilaga 2. Tillgänglighet inrikes

Genomsnittliga vistelsetider, timmar

Flygplatsregion	2023	2024	Förändring
Stockholm	7,92	7,53	- 0,39
Malmö	4,89	4,00	- 0,89
Luleå	2,56	2,94	0,39
Umeå	3,19	2,78	- 0,42
Hagfors	3,08	2,69	- 0,39
Göteborg	3,75	2,36	- 1,39
Torsby	2,50	2,17	- 0,33
Östersund	1,97	1,94	- 0,03
Mora	2,36	1,92	- 0,44
Lycksele	2,14	1,75	- 0,39
Visby	1,61	1,64	0,03
Sveg	1,94	1,56	- 0,39
Örnsköldsvik	3,50	1,50	- 2,00
Skellefteå	1,67	1,44	- 0,23
Kramfors	2,00	1,36	- 0,64
Vilhelmina	1,75	1,36	- 0,39
Arvidsjaur	1,39	1,11	- 0,28
Hemavan	1,53	1,00	- 0,53
Gällivare	0,00	0,89	0,89
Ängelholm	1,81	0,89	- 0,92
Ronneby	0,58	0,58	0,00
Halmstad	0,39	0,39	0,00
Kalmar	0,39	0,39	0,00
Växjö	0,33	0,36	0,03
Pajala	0,31	0,31	0,00
Borlänge	0,00	0,00	0,00
Jönköping	0,00	0,00	0,00
Karlstad	0,00	0,00	0,00
Kiruna	0,19	0,00	- 0,19
Kristianstad	0,00	0,00	0,00
Linköping	0,58	0,00	- 0,58
Norrköping	0,00	0,00	0,00
Nyköping	0,00	0,00	0,00
Sundsvall	0,00	0,00	0,00
Trollhättan	0,00	0,00	0,00
Västerås	0,00	0,00	0,00
Örebro	0,00	0,00	0,00

Bilaga 3. Åtkomlighet Europa

Genomsnittliga vistelsetider, timmar.

Flygplatsregion	2023	2024	Förändring
Stockholm	12,36	12,47	0,11
Malmö	12,12	12,07	- 0,05
Göteborg	11,23	11,33	0,10
Linköping	7,27	7,2	- 0,07
Luleå	5,98	5,74	- 0,24
Skellefteå	4,99	5,43	0,44
Östersund	5,23	5,25	0,02
Umeå	5,23	5,15	- 0,08
Hagfors	2,45	2,19	- 0,26
Torsby	2,45	2,19	- 0,26
Örnsköldsvik	5,46	1,71	- 3,75
Lycksele	1,97	1,68	- 0,29
Mora	2,64	1,68	- 0,96
Sveg	2,64	1,68	- 0,96
Vilhelmina	1,97	1,68	- 0,29
Kramfors	1,64	1,39	- 0,25
Arvidsjaur	0,48	0,37	- 0,11
Borlänge	0,00	0,00	0,00
Gällivare	0,00	0,00	0,00
Halmstad	0,00	0,00	0,00
Hemavan	0,00	0,00	0,00
Jönköping	0,00	0,00	0,00
Kalmar	0,00	0,00	0,00
Karlstad	0,00	0,00	0,00
Kiruna	0,00	0,00	0,00
Kristianstad	0,00	0,00	0,00
Norrköping	0,00	0,00	0,00
Nyköping	0,34	0,00	- 0,34
Pajala	0,00	0,00	0,00
Ronneby	2,37	0,00	- 2,37
Sundsvall	1,74	0,00	- 1,74
Trollhättan	0,00	0,00	0,00
Visby	0,00	0,00	0,00
Västerås	0,00	0,00	0,00
Växjö	0,00	0,00	0,00
Ängelholm	5,23	0,00	- 5,23
Örebro	0,00	0,00	0,00

Bilaga 4. Tillgänglighet Europa

Genomsnittliga vistelsetider, timmar.

Flygplatsregion	2023	2024	Förändring
Malmö	10,05	10,26	0,21
Stockholm	10,32	10,07	- 0,24
Göteborg	8,17	8,71	0,54
Luleå	2,49	4,05	1,56
Skellefteå	0,40	1,94	1,55
Hagfors	2,14	1,22	- 0,93
Kramfors	1,68	1,22	- 0,47
Torsby	1,84	1,04	- 0,79
Umeå	0,79	0,81	0,02
Visby	0,79	0,81	0,02
Östersund	0,79	0,81	0,02
Ängelholm	0,63	0,73	0,10
Gällivare	0,00	0,69	0,69
Mora	1,68	0,65	- 1,03
Halmstad	0,55	0,57	0,02
Kalmar	0,55	0,57	0,02
Lycksele	1,47	0,57	- 0,90
Ronneby	0,55	0,57	0,02
Sveg	1,47	0,57	- 0,90
Vilhelmina	0,55	0,57	0,02
Örnsköldsvik	1,61	0,49	- 1,12
Arvidsjaur	0,40	0,41	0,01
Hemavan	1,05	0,33	- 0,73
Borlänge	0,00	0,00	0,00
Jönköping	0,00	0,00	0,00
Karlstad	0,00	0,00	0,00
Kiruna	0,00	0,00	0,00
Kristianstad	0,00	0,00	0,00
Linköping	5,93	0,00	- 5,93
Norrköping	0,00	0,00	0,00
Nyköping	0,00	0,00	0,00
Pajala	0,00	0,00	0,00
Sundsvall	0,00	0,00	0,00
Trollhättan	0,00	0,00	0,00
Västerås	0,00	0,00	0,00
Växjö	0,00	0,00	0,00
Örebro	0,00	0,00	0,00